

FINANCOVÁNÍ ENERGETICKÉ EFEKTIVITY VE STŘEDNÍ EVROPĚ

27. dubna
2017

Praha

Akce uspořádaná v rámci projektu Fóra udržitelných energetických investic financovaného programem Evropské Unie Horizont 2020

European
Commission

Obsah

Shrnutí	4
Pozadí konference	5
PLENÁRNÍ SEKCE 1 – EVROPSKÉ A NÁRODNÍ PŘEHLEDY	6
Úvodní slovo	6
Evropská politika podporuje investice do energetické účinnosti	6
Evropské strukturální a investiční fondy	7
Mobilizace finančního sektoru pro oblast energetické účinnosti	7
Podpora poskytovaná Evropskou investiční bankou	8
Stav stávajících investic do energetické účinnosti a režimů financování	9
PARALELNÍ SEKCE	12
SEKCE 1.1 Půjčky na renovace domů	12
Litevské zkušenosti s využitím finančních nástrojů pro financování energetické účinnosti ...	12
Půjčky na renovaci budov na Slovensku	12
České zkušenosti s renovací domů s programem Zelená úsporám	12
SEKCE 1.2 – Podpora rozvoje trhu ESCO	13
České zkušenosti s EPS	13
Bulharské zkušenosti – Fond pro energetickou účinnost	13
Standardizace a forfaiting smluv o energetické náročnosti v bytových domech v Lotyšsku ..	13
SEKCE 1.3 – Financování energetické účinnosti v průmyslu a MSP	14
Záruky a jiné finanční nástroje státní banky	14
Zkušenosti EBRD v oblasti energetické účinnosti na Slovensku	14
Energetická účinnost - úspory v průmyslovém sektoru (PF4EE)	14
SEKCE 2.1 – Jak zatraaktivnit investice do energetické účinnosti	15
Financování energetické účinnosti, JESSICA a PF4EE garance	15
The Investor Confidence Project Europe	15
Databáze DEEP a rámcové hodnocení rizik EEFIG	15
Iniciativa "Zelená hypotéka" v Rumunsku	16
SEKCE 2.2 – Renovace veřejných budov	16
Renovace a zvyšování energetické účinnosti formou EPC ve veřejných budovách v ČR	16
EPC v Rakousku	16
Úloha poskytovatelů energetických služeb při obnově veřejných budov na Slovensku	17
SEKCE 2.3 – Organizace politického dialogu o investování do udržitelné energetiky	17
Umožnění dialogu o politice financování: poučení z práce EEFIG	17

Platforma pro financování udržitelné energetiky v Rakousku.....	17
Úloha finančních nástrojů v renovační strategii v ČR.....	18
ZÁVĚREČNÁ PLENÁRNÍ SEKCE	19
Krátká shrnutí od moderátorů paralelních sekcí.....	19
Panelová diskuse	20

V rámci iniciativy "Smart Finance for Smart Buildings" pořádá Evropská komise řadu fór pro investice do udržitelné energetiky s cílem zvýšit kapacitu a spolupráci mezi veřejnými a soukromými zúčastněnými stranami s cílem vytvořit rozsáhlé investiční programy a finanční schémata. Fóra SEI zahrnou letech 2016-2019 více než 30 akcí v 15 členských státech EU; informace o minulých a nadcházejících akcích naleznete na [webové stránce fóra SEI](#).

Některé z projektů prezentovaných na této akci byly vybrány v rámci dotační výzvy pro oblast energetické účinnosti Horizont 2020, spravované Výkonnou agenturou Evropské komise pro malé a střední podniky (EASME). Další informací o těchto příležitostech jsou pravidelně uváděny a aktualizovány na [webové stránce EASME](#) věnované financování energetické účinnosti.

SHRNUTÍ

Této akce se zúčastnili 103 účastníci, převážně ze sektorů financí, zástupci developerů, stavebnictví, národních vlád, místních a regionálních agentur. Jednodenní akce sestávala z plenárního jednání a šesti specializovaných seminářů v těchto tématech: úvěry na obnovu domů, podpora rozvoje trhu ESCo, financování energetické účinnosti v průmyslu a malých a středních podnicích, udržitelnost investování do energetické účinnosti, renovace veřejných budov a organizování politického dialogu o investicích do udržitelné energetiky.

Konference hostila řečníky z celé Evropy. Při prezentacích a diskusích se řešily následující klíčové body:

- Objevují se nové formy finančních nástrojů, ale jejich potřeba je mnohem větší. Veřejné finanční prostředky by měly být využity pro investice v soukromém sektoru, ale je nutný vhodný mechanismus sdílení rizik a výhod
- Schémata financování na podporu modernizace bytových domů jsou v mnoha členských státech běžnější a rozvinutější než v případě jednotlivých soukromých domů a bytů. Chceme-li splnit cíle snížení emisí uhlíku a energetické účinnosti pro rok 2030, pak musíme tato schémata dále vylepšit.
- Musí se zlepšit komunikace mezi subjekty trhu renovací a tvůrci politik - a měla by být zaměřena na pochopení a uspokojování potřeb koncových uživatelů. To platí pro průmyslový sektor i bydlení.

POZADÍ KONFERENCE

Rámcová strategie Energetické unie uvádí energetickou účinnost jako jednu z jejích pěti dimenzí a stanovuje, že je třeba považovat ji za zdroj energie samu o sobě. Ambiciózní Pařížská klimatická dohoda rovněž zdůrazňuje význam energetické účinnosti. Investice do energetické účinnosti se ukázaly být jedním z nákladově nejúčinnějších způsobů podpory přechodu na nízkouhlíkové hospodářství. Nejenže pomáhá EU přeměnit své klimatické ambice na opatření v oblasti klimatu, přináší také evropským občanům a společnostem řadu významných přínosů z hlediska životního prostředí, zdraví, bezpečnosti dodávek, nižších nákladů na energie, většího počtu pracovních míst a udržitelného růstu.

Pro plné využití potenciálu energetické účinnosti nejsou veřejné prostředky dostačující a financování z komerčních zdrojů bude muset být odblokováno. V této souvislosti by energetická politika měla vytvářet příznivější investiční klima, podporovat poptávku po energetické účinnosti a pomáhat spotřebitelům snadněji investovat do projektů energetické účinnosti.

Tato akce sdílela osvědčené postupy z celé střední a východní Evropy a způsoby, jak lze financovat investice do energetické účinnosti. Sem patří prezentace a diskuse o využívání soukromých fondů a inovačních finančních nástrojů, zejména v sektorech stavebnictví a průmyslu. Přednášející se zaměřili na praktické zkušenosti s vytvářením a strukturou investičních programů.

Kopie všech prezentací z akce naleznete na adrese:

<https://ec.europa.eu/energy/en/events/financing-energy-efficiency-central-europe>

PLENÁRNÍ SEKCE 1 – EVROPSKÉ A NÁRODNÍ PŘEHLEDY

Moderace: Petr Holub, Šance pro budovy

Úvodní slovo

Eduard Muřický – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Vláda České republiky si uvědomuje, že je třeba udělat hodně práce a nyní je čas maximálně využít dostupných veřejných prostředků. Státní sektor by měl podporovat dostupné příležitosti vytvořením vhodného rámce, ale bez zapojení soukromých investorů nebudou naše společné cíle pro úsporu energie dosaženy. Vláda České republiky má zájem o sdílení zkušeností a nových nápadů, zejména o

zapojení soukromých investic do zvyšování energetické účinnosti.

Evropská politika podporuje investice do energetické účinnosti

Paul Hodson – ředitel sekce Energetické účinnosti, Evropská komise

Zvyšování energetické účinnosti přináší řadu vedlejších přínosů, zejména zvýšení počtu pracovních míst a zlepšení energetické bezpečnosti. Od roku 2006 se v EU oddělily křivky HDP a spotřeby energie a EU je na dobré cestě k dosažení cílů stanovených pro rok 2020. Tato zlepšení jsou politicky řízena a produktová politika byla významným faktorem (včetně odvětví dopravy).

To nám umožní dosáhnout cílů do roku 2020, ale abychom splnili naše ambice v roce 2030, budeme muset dosáhnout stejného úsporného účinku jako v současné dekádě.

Produktová politika zůstane nadále důležitá, avšak v příštím desetiletí už nebude mít stejné přínosy. V příštím desetiletí bude rozhodující politika v sektoru budov, kvůli odlišnému charakteru aktiv bude kritická i finanční politika.

Technologie bude také hrát svou roli tím, že například umožní lepší přímou kontrolu ke snížení spotřeby, ale také rychleji prokáže, jak jsou propojeny výkony a finance třetích stran. ICT umožní, aby se budovy plně zapojily do fungování energetické soustavy.

Tři klíčové zprávy mohou přispět k diskusím během konference: Je třeba se zaměřit na obnovu budov, potřebujeme finanční trh, který zajistí potřebné investice, a musíme využít potenciál energetických úspor.

Evropské strukturální a investiční fondy

Radoslav Lipták – Evropská komise, DG REGIO

Podpora energetické účinnosti v rámci strukturálních fondů se od roku 2007 do období 2014-2020 ztrojnásobila. Výdaje na chytrou energetickou infrastrukturu se zdvojnásobily. V období 2014-2020 se Evropská komise zaměřuje na zvýšení pákového efektu a snaží se zajistit více finančních prostředků prostřednictvím finančních nástrojů. Využití finančních nástrojů

není cílem samo o sobě, ale Komise má zájem vytvořit dlouhodobě udržitelné cashflow pro energetickou účinnost.

V České republice stále převažuje zaměření na dotační financování z prostředků 2,2 € miliardového kohezního programu. Ten je rozdělen na několik operačních programů, včetně dotací na regionální úrovni, na dotace pro veřejně vlastněné budovy a pro bytové domy. Až dosud byl malý zájem o úvěry.

Nyní je čas se posunout dále a zlepšit financování energetické účinnosti. Měli bychom přejít z dotací na něco udržitelnějšího z hlediska investiční politiky. Existuje zájem na vytvoření trhů s energetickou účinností. Musíme se soustředit na budoucnost, ne na minulost

Mobilizace finančního sektoru pro oblast energetické účinnosti

Annie Degen-Neuville – zvláštní poradce pro financování energetické účinnosti, UN Environment Finance Initiative

[UN Environmental Finance Initiative](#) je partnerská iniciativa OSN a finančního sektoru, ve kterém většinu členů představují banky. Tato iniciativa stále více cílí na pozitivní dopady financování a dlouhodobou tvorbu hodnot. Mandátem této iniciativy je změnit finanční sektor tak, aby bylo možné financovat změny.

Pokud nebudeme investovat do energetické účinnosti, investice budou směřovat do čisté energie, kterou ale využijeme neefektivně. Evropská unie je po Číně druhým místem, kde musí energetická účinnost plnit závazek snížení emisí, které bylo dohodnuto v rámci Pařížské dohody (INDC). Globálně tento podíl snížením dosahuje průměrně 50%, ale pro EU jsou to dvě třetiny.

Iniciativa spolupracuje s EU poslední čtyři roky. Pokud odvětví energetické účinnosti nebude pracovat s politickými leadry, pak nebude v transformaci úspěšné. Banky si musí být vědomy toho, co mohou dělat a kde začít a měly by podporovat projekty energetické účinnosti všude tam, kde mohou, a to nejen prostřednictvím vyhrazených produktů. Po identifikaci problému je třeba zvýšit investice. Banky v současné době nesledují, co dělají v oblasti energetické účinnosti - je třeba se zlepšit zejména při refinancování úvěrových portfolií. Evropská investiční banka a další motivují partnerské banky, aby spolupracovaly se svými klienty. Sdílení zkušeností a přenos znalostí jsou nezbytné pro zapojení dalších organizací do široce rozšířené obchodní strategie.

Finanční instituce, které mají ve svých portfoliích nemovitosti, které nejsou energeticky účinné,

riskují postupnou ztrátu hodnoty portfolia. Investoři se ptají na energetickou účinnost na výročních valných hromadách společností. Spousta investorů deleguje správu svých aktiv a potřebujeme energetickou účinnost, která je zahrnuta v celém hodnotovém řetězci a na úrovni portfolia, stejně jako v oblasti správy individuálních aktiv. Pojišťovny také začínají hrát důležitou roli.

V ideálním případě potřebujeme politickou stabilitu a otevřenost v dlouhých časových horizontech 2020, 2030 a do roku 2050. Důvěra je rovněž důležitá, zejména pokud jde o energetickou účinnost, která není vždy vidět. Záruka úspory energie může být významná pro zajištění projektu, což může vést ke zvýšení ratingu a důvěry u protistrany a k lepší financovatelnosti projektů

Potřebujeme věc urychlit a rozšířit. Rekonstrukce budov by měly být na úrovni jednotlivých zemí důležitými tématy v debatě o energetické bezpečnosti. Tato opatření mohou rovněž zvýšit konkurenceschopnost a vytvořit pracovní místa. Toto naše poselství je inspirativní.

Podpora poskytovaná Evropskou investiční bankou

Berna Topaloğlu – oddělení energetické účinnosti a energetických projektů malého rozsahu, projektové řízení, Evropská investiční banka

[Evropská investiční banka](#) (EIB) je největším multilaterálním finančním institucí na světě a jejím cílem je spojovat privátní a veřejné finanční zdroje pro společné projekty. Během posledních pěti let se úvěry do úspory energie celkově ztrojnásobily, přičemž většina těchto investic směřovala do

odvětví stavebnictví. Kritéria způsobilosti EIB poskytují jasné pokyny pro finanční podporu jak stávajících budov, tak i nové výstavby. Banka aktivně podporuje balíček EU pro čistou energii pro všechny.

Vzhledem k nízké míře nové výstavby v západní Evropě nemůžeme pro dosažení stanovených úspor spoléhat na efektivní nové stavby, ale musíme rekonstruovat budovy stávající. Překážky pro investice do energetické účinnosti jsou dobře známé. Když se projekty posuzují jednotlivě, je jejich velikost nedostatečná, projekty jsou roztržštěné a návratnost bývá příliš dlouhá. Dalším problémem je rozdílná motivace k úsporám mezi vlastníky, kteří investují do opatření na zvýšení energetické účinnosti, a nájemníky, kteří z nich mají konečný prospěch. Kritickou se jeví schopnost příjemců projekty definovat a realizovat.

Existuje množství programů a opatření EIB, majících za cíl poskytovat podporu pro překonání těchto bariér. Mezi ně patří [Project Development Assistance](#) k podpoře zásobníků projektů a sdružování menších příležitostí, dále iniciativa [Pf4EE](#), popsána podrobněji v paralelní sekci této akce, a podporující rozvoj soukromého investování do energetických úspor, a [European Fund for Strategic Investments](#), který např. Pomáhá financovat investiční projekty do rozvodných sítí.

EIB pracuje prostřednictvím zprostředkovatelů a pomáhá bankám poskytovat půjčky malým a středním podnikům a soukromým osobám. Prostřednictvím široké škály finančních nástrojů a poskytování technické pomoci jsou investice odblokovány. Aby bylo možné řešit potřeby financování energetické účinnosti, je zapotřebí dobrého regulačního rámce.

Stav stávajících investic do energetické účinnosti a režimů financování

Vladimír Sochor, ředitel odboru energetické účinnosti a úspor, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

V roce 2015 bylo v rámci Ministerstva průmyslu a obchodu zřízeno nové oddělení energetické účinnosti a úspor.

Dosáhli jsme dobrého pokroku, kdy Česká republika vykázala změnu energetické náročnosti nad průměrem EU a rovněž zlepšení situace na poli konečné spotřeby energie.

[Národní akční plán pro energetickou účinnost](#) vypracovaný v roce 2014 stanoví rámcová opatření. Byl stanoven orientační cíl národních úspor energie v úrovni 50,67 PJ, avšak celková míra úspor do roku 2020 bude podle aktuálního odhadu zřejmě až 52 PJ.

Implementace finančních nástrojů, jako jsou půjčky a záruky, byla v České republice spíše pomalá. Granty a dotační programy jsou i nadále hlavními nástroji k dosažení cílů energetické účinnosti. Značná rozdílnost mezi operačními programy strukturálních fondů věci nepomohla a dosáhnout změnu těchto programů je obtížné. Více než 90 miliard korun bylo přiděleno na energetickou účinnost v rámci programu strukturálních fondů na období 2014-2020, ale s čerpáním těchto prostředků jsou problémy, zejména pro podnikatelský sektor, kde jen 20% dostupných finančních prostředků bylo alokováno.

Existuje dobrá spolupráce v oblasti investic do energetické účinnosti s Ministerstvem pro místní rozvoj. Kromě toho byl zřízen koordinační výbor na podporu investic v oblasti energetické účinnosti. Ten má více než 50 zástupců, a to jak ze státních institucí, tak z podnikatelských asociací atd. Tento výbor shromažďuje od zúčastněných stran co možná nejvíce návrhů a snaží se podporovat využívání finančních nástrojů pro energetickou účinnost a odstraňovat překážky v uplatňování EPC.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyvíjí nástroje na podporu energetického managementu ve mnoha odvětvích ekonomiky. V rámci Operačního programu Podnikání a inovace jsou výzvy pro využití finančních nástrojů. Mimo strukturální fondy je zřízen program ENERGA, finančním zdrojem byly příjmy z prodeje emisních povolenek. V rámci programu byl s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou vytvořen fond ve výši 5 milionů EUR. Program bude zpočátku nabízet nízké úrokové půjčky a delší bezúročné období pro úsporu energie malými a středními podniky v Praze. Program ENERGA podporuje úsporu energie v obchodní a podnikatelské sféře a nabízí půjčky s příznivými podmínkami.

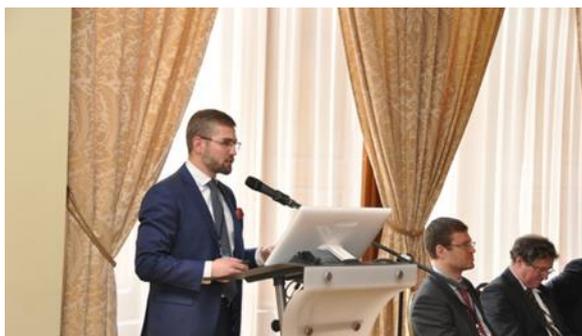
Miroslav Mariaš – Hlavní státní poradce odboru mezinárodních vztahů v energetice Ministerstva hospodářství, Slovensko

Slovensko má jeden z nejvyšších cílů pro úsporu energie do roku 2020 v Evropě. Již byly splněny orientační cíle pro spotřebu primární energie a konečnou spotřebu energie. Byl vytvořen nový národní akční plán pro energetickou účinnost ukazující, že mezi lety 2014 až 2016 bylo uspořeno 10 PJ energie, z toho 50% bylo uspořeno v budovách.

Ve stejném období bylo proinvestováno 5,6 miliardy EUR, včetně strukturálních fondů EU. Je však zapotřebí další podpory, a to jak od soukromého sektoru, tak ze strany státu, zejména v sektoru budov. Existuje státní fond na obnovu bydlení, umožňující kombinaci prostředků z národních rozpočtů a strukturálních fondů prostřednictvím jednoho ze tří operačních programů. Téměř 50% bytových domů v celé zemi bylo nějakým způsobem zrekonstruováno. To je doloženo i údaji o využití tepla. Významné je, že každý bytový dům musí mít fond renovace. Tyto fondy jsou využívány k doplňování jiných zdrojů finančních prostředků a zaručují, že vlastníci budov se podílejí na rozhodování o renovacích k úsporám energie.

Podpora pro průmysl je poskytována prostřednictvím dvou fondů - SLOVSEFF II a SLOVSEFFIII, které kromě strukturálních fondů zahrnují prostředky z postupného ukončení provozu Slovenské jaderné elektrárny a prodeje povolenek EU ETS. Úvěry jsou nabízeny podnikům a průmyslu prostřednictvím EBRD a zprostředkovatelských bank.

Byla také zřízena státem garantovaná Záruční Energetická Služba, zahrnující 39 poskytovatelů služeb pro poskytování energetických služeb EPC. Úspory prostřednictvím EPC se díky tomu zdvojnásobily.

Marcin Janiak – ředitel Odboru fondů EU, Ministerstvo energetiky, Polsko

Energetická účinnost je podporována třemi hlavními zdroji financování: strukturálními fondy EU, jinými zdroji z prostředků EC, EEA a Švýcarských fondů a vnitřními zdroji.

Polsko je největším příjemcem strukturálních fondů EU pro období 2014-2020, celkem 77,6 miliardy EUR. V předcházejícím programovém období byly granty hlavním mechanismem používaným k vyplacení finančních prostředků, avšak v současném období se využívají i některé finanční nástroje a návratná pomoc (smíšené úvěry a granty). Došlo k dalším významným změnám v pravidlech uplatňovaných na využívání finančních prostředků - projekty v oblasti bydlení jsou nyní způsobilé v rámci politiky soudržnosti a odvětví energetiky bylo vyloučeno z regionální podpory.

Příklady využití strukturálních fondů zahrnují přípravy akčních plánů na snižování emisí pro

období 2007-2013. Zájem o toto schema byl vysoký, přičemž jedna třetina polských obcí žádala o dostupné finanční prostředky. V období 2014-2020 byl zřízen nový národní systém finančního poradenství pro projekty energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, který zahrnuje poradenství městům při přípravě projektů.

Pokud jde o průmysl, byl v roce 2011 otevřen program Energetická účinnost pro podniky. Jednalo se o dvě etapy, první zahrnovala počáteční energetické audity (pro které podniky mohly žádat o granty na pokrytí až 70% nákladů), druhá fáze nabízela úvěry na realizaci projektů auditem doporučených.

PARALELNÍ SEKCE

SEKCE 1.1 PŮJČKY NA RENOVACE DOMŮ

Moderátor: Ondřej Pohanka – Česká Spořitelna

Litevské zkušenosti s využitím finančních nástrojů pro financování energetické účinnosti

Vaida Lauruševičienė – VIPA

VIPA poskytuje finanční služby, implementaci a správu finančních nástrojů pro investice veřejného sektoru do veřejné infrastruktury a modernizace veřejných služeb. Během současného období strukturálních fondů pro roky 2014-2020 vyvíjí VIPA alokační struktury využitelné k dosažení tohoto cíle. Řídí několik druhů finančních nástrojů, jako je fond pro energetickou účinnost, vratnou pomoc při renovacích veřejných budov a zvláštní dotace pro obce.

Půjčky na renovaci budov na Slovensku

Peter Gergely – oddělení bytové politiky a rozvoje měst, Ministerstvo dopravy a stavebnictví

Peter Gergely v této sekci vysvětlil podmínky úvěrů na obnovu domu na Slovensku (rozsah státních dotací a úvěrů poskytovaných Státním fondem pro rozvoj bydlení). Státní fond rozvoje bydlení je určen jednotlivcům, domácnostem a sdružením vlastníků bytů a lze je využít ve formě výhodných půjček za účelem zlepšení tepelné izolace obytných budov a

bytů.

České zkušenosti s renovací domů s programem Zelená úsporám

Jan Kříž – ministerstvo životního prostředí ČR

Program **Nová zelená úsporám** má za cíl zvýšit energetickou účinnost budov (podpora opatření na úsporu energie, vylepšení systému vytápění a podpora využívání obnovitelných zdrojů energie). Financování programu je kryto podílem na zisku z aukcí emisních povolenek EU ETS, s dodatečnou podporou ze státního rozpočtu.

SEKCE 1.2 – PODPORA ROZVOJE TRHU ESCO

Moderátor: Ivo Slavotínek – Česká asociace poskytovatelů energetických služeb

České zkušenosti s EPC

Jaroslav Maroušek – Česká asociace poskytovatelů energetických služeb

Na českém trhu ESCo došlo v poslední době k několika pozitivním posunům. Ty zahrnují např.: Vypracování standardních postupů pro zadávání projektů, které zvyšují kvalitu projektů EPC pro klienty; Využití soutěžního dialogu jako klíčové součásti projektů EPC ve veřejném sektoru; Projekty, které zahrnují jak technologické zlepšení, tak izolaci

obálky budovy, jsou financovány ze dvou různých zdrojů, které lze nyní zkombinovat do jednoho výběrového řízení, pro sjednávání smluv EPC začal být široce využíván Evropský kodex jednání.

Bulharské zkušenosti – Fond pro energetickou účinnost

Marko Markov – Econoler

[The Energy Efficiency and Renewable Sources Fund](#) – Fond pro energetickou účinnost a obnovitelné zdroje byl založen na podporu bulharského zákona o energetické efektivitě a získává finanční podporu od Global Environment Facility (prostřednictvím Světové banky), rakouské a bulharské vlády. Tento fond je jedinou specializovanou institucí v Bulharsku určenou k financování projektů energetické účinnosti. Přístup

k financování mají bulharské firmy, municipality a soukromé osoby, prostřednictvím škály finančních produktů, jako jsou půjčky s dotovaným úrokem, částečné záruky půjček a záruky na portfolio.

Standardizace a forfaiting smluv o energetické náročnosti v bytových domech v Lotyšsku

Nicholas Stancioff – Latvian Baltic Energy Efficiency Facility

Projekt SUNShINE byl navržen a realizován multidisciplinárním týmem, který zahrnuje investory z několika zemí Evropské unie (EU), kteří se chtějí zabývat vážným problémem s bydlením ve východní Evropě: zejména to, že bytové domy postavené během sovětské éry chátrají kvůli opotřebením, klimatickým podmínkám a nedostatečným finančním prostředkům

na obnovu.

Jeich holandská správcovská společnost F3 vytvořila finanční nástroj [LABEEF - Latvian Baltic Energy Efficiency Facility](#) k refinancování dlouhodobých investic nezbytných pro rekonstrukci

bytových domů. LABEEF odkupuje za účelem podpory trhu pohledávky za projekty EPC od společností poskytujících tyto energetické služby. Navíc díky projektu SUNSHINE financovanému EU vypracoval LABEEF pokyny a on-line platformu pro zpracování vlastních standardizovaných smluv a transparentního monitoringu. Do LABEEF investovali jak veřejní, tak soukromí investoři včetně Evropské banky pro obnovu a rozvoj.

SEKCE 1.3 – FINANCOVÁNÍ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI V PRŮMYSLU A MSP

Moderátor: Bohuslav Čížek - Ředitel Sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu ČR

Záruky a jiné finanční nástroje státní banky

Jiří Jirásek – Českomoravská záruční a rozvojová banka

Českomoravská záruční a rozvojová banka je státní banka, která realizuje vládní politiku prostřednictvím finančních nástrojů, zejména pro malé a střední podniky. Jedná se o podporu bezúročných půjček na úspory energie u malých a středních podniků a schéma pro rekonstrukce vytápěcích systémů, kryté ze strukturálních fondů EU. Další informace o nabídce podpor naleznete [zde](#).

Zkušenosti EBRD v oblasti energetické účinnosti na Slovensku

Lukáš Kuzmiak – European Bank for Reconstruction and Development

EBRD poskytla v letech 2006 až 2016 v členských státech EU 5,1 miliardy EUR na ekologické financování projektů, podpořila 270 ekologických projektů a dosáhla úspory 16 milionů tun ekvivalentu CO₂. Prostřednictvím partnerských bank pracuje nástroj [SlovSEFF](#) (Slovak Sustainable Energy Financing Facility) na půjčování malým a středním podnikům, větším podnikatelům a rezidentům, kteří se investují do udržitelných zdrojů energie a na obnovitelné zdroje energie, zatímco projekt [MunSEFF](#) (Municipal Sustainable Energy Financing Facility) usiluje o stimulaci financování komerčních bank do obcí, komunálních společností a soukromých firem, které investují do udržitelné energie a obnovitelné energetiky na Slovensku, v Maďarsku a Rumunsku.

Energetická účinnost - úspory v průmyslovém sektoru (PF4EE)

Petr Gross – Komerční banka (ČR)

Finanční nástroj [PF4EE](#) kombinuje půjčky od EIB finančním zprostředkovatelům s ochranou proti ztrátám spojeným s poskytováním úvěrů na projekty energetické účinnosti. Úvěry zaměřené na energetickou účinnost ve výši 75 milionů EUR podnikům (především malým a středním podnikům) bude v zastoupení EIB lokálně podporovat a řídit Komerční banka.

SEKCE 2.1 – JAK ZATRAKTIVNIT INVESTICE DO ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Moderátor: Adrien Bullier – Evropská komise, EASME

Financování energetické účinnosti, JESSICA a PF4EE garance

Petr Gross – Komerční banka (ČR)

Nástroj [PF4EE](#)

Finanční nástroj [PF4EE](#) kombinuje půjčky od EIB finančním zprostředkovatelům s ochranou proti ztrátám spojeným s poskytováním úvěrů na projekty energetické účinnosti. Úvěry zaměřené na energetickou účinnost ve výši 75 milionů EUR podnikům (především malým a středním podnikům) bude v zastoupení EIB lokálně podporovat a řídit Komerční banka.

Program investorské důvěry v Evropě

Andreas Lindinger – Denkstatt (Rakousko)

Program investorské důvěry - [Investor Confidence Project \(ICP\) Europe](#) vytvořil strategické aliance se sektory financí, realit a energetických služeb, za účelem standardizace zakládání a upisování projektů prostřednictvím protokolů, které pomáhají snížit transakční náklady na projekty rekonstrukcí budov. Rámec ICP Europe a jeho certifikace pro energetickou účinnost (Investor Ready Energy Efficiency - IREE) umožňují zrychlení investic do energetické účinnosti a

vznik silného a prosperujícího sektoru komerčních renovací zvýšením důvěry v technické parametry a finanční návratnost projektů.

Databáze DEEP a rámcové hodnocení rizik EEFIG

Katarzyna Dziamara-Rzudicło – Institut pro financování regionálního rozvoje (Polsko), člen EEFIG

DEEP je přímou odpovědí na doporučení [EEFIG](#) ze své zprávy "[Energetická účinnost - první palivo pro hospodářství EU: Jak nasměrovat finance do investic do energetické účinnosti](#)". Je třeba lépe porozumět skutečným rizikům a přínosům investic do energetické účinnosti, založených na výsledcích z reálného trhu. Zveřejněním tisíců datových bodů, které ukazují skutečné technické a finanční údaje z velkého počtu realizovaných projektů energetické účinnosti v

celé ekonomice, je platforma DEEP novým zdrojem informací k řízení provozních rizik, který pomůže projektovým vývojářům, finančníkům a investorům lépe zhodnotit rizika a přínosy investic do energetické účinnosti v celé Evropě.

Iniciativa "Zelená hypotéka" v Rumunsku

Steven Borncamp – Rumunská Rada pro šetrné budovy

Rumunská Rada pro šetrné budovy (RoGBC) spolu s přední regionální bankou vyvinula inovativní produkt Zelená Hypotéka, který odměňuje energetickou šetrnost a odpovědnost za životní prostředí. Podporované financování umožňuje nositeli projektu investovat včas do šetrného designu a dalších řešení a odměnit tak majitele domu kvalitnějším domovem a nižšími měsíčními náklady na bydlení. Zelená hypotéka platí pouze pro budovy

certifikované RoGBC v rámci programu Green Homes. Zelená hypotéka poskytuje cenově zvýhodněné hypoteční podmínky, které jsou k dispozici pro kvalifikované potenciální zákazníky, kteří mají zájem o koupi domu nebo bytu, na něž se vztahují pokyny stanovené rumunskou Radou pro šetrné budovy, týkající se vynikající energetické účinnosti a dalších environmentálních aspektů.

SEKCE 2.2 – RENOVACE VEŘEJNÝCH BUDOV

Moderátor: Petr Vogel – Česká rada pro šetrné budovy

Renovace a zvyšování energetické účinnosti formou EPC ve veřejných budovách v ČR

Vladimir Sochor – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Tato sekce poskytla přehled o vývoji trhu a typických charakteristikách smluv o EPC (doba trvání smlouvy, objem investic, úspora energie apod.) z projektů v České republice. Poskytla také informace o zaváděných legislativních změnách, majícími vliv na příležitosti nabízenými EPC.

EPC v Rakousku

Christine Öhlinger – Energetická Agentura Horního Rakouska

Regionální vláda Horního Rakouska zahájila svůj první program na podporu EPC před více jak 10 lety. Přístup je dvojstranný - poskytování finanční podpory na zadávání zakázek a soubor zprostředkujících služeb poskytovaných regionální energetickou agenturou. Zatím bylo podpořeno více než 200 projektů EPC, přibližně 100 v obcích, 50 v podnicích a 50 v institucích. Portfolio projektů je rozmanité a zahrnuje pouliční osvětlení, budovy, průmysl a teplo z obnovitelných zdrojů. V současné době máme v regionu více než 30 ESCO společností a byly zahájeny projekty v hodnotě více než 60 milionů EUR. Další informace jsou k dispozici zde: www.esv.or.at, www.streetlight-epc.eu.

Úloha poskytovatelů energetických služeb při obnově veřejných budov na Slovensku

Marcel Lauko – Asociace poskytovatelů energetických služeb

Tato prezentace zdůraznila velký potenciál úspor energie z veřejných budov na Slovensku. Pro odblokování tohoto potenciálu je třeba překonat tři klíčové překážky: nedostatek "čistých" příležitostí EPC; Využití budoucích úspor energie pro částečné financování investic v kombinaci s rozpočtovými a úvěrovými zdroji; Kombinace projektů zaručených úspor s dotačními programy plánovanými v novém plánovacím období.

SEKCE 2.3 – ORGANIZACE POLITICKÉHO DIALOGU O INVESTOVÁNÍ DO UDRŽITELNÉ ENERGETIKY

Moderátor: Andrew Deacon – Climate Alliance

Umožnění dialogu o politice financování: poučení z práce EFIG

Annie Degen-Neuville – Zvláštní poradce pro energetickou účinnost, UN Environment Finance Initiative

[Energy Efficiency Financial Institutions Group](#) - Skupina finančních institucí pro energetickou účinnost byla od roku 2013 svolána společně Evropskou komisí pro energetiku a Iniciativou OSN pro životní prostředí. Skupina je tvořena více než 120 členy, z nichž více než 40% pochází z finančních

institucí. Skupina má mandát, aby určila, jak překonat identifikované překážky financování energetické účinnosti a určit, kdo je nejvhodnější k jejich překonání. Jejich zpráva z roku 2015 "Energetická účinnost - primární palivo EU v hospodářství: Jak řídit nové finance pro investice do energetické účinnosti" stanoví program pro tuto problematiku. V červnu 2017 budou následovat Pokyny k řízení rizik a upisování.

Platforma pro financování udržitelné energetiky v Rakousku

Oliver Percl – Energy Changes

SEFIPA, (Sustainable Energy Financing Platform in Austria), Platforma pro financování udržitelné energetiky v Rakousku plánuje poskytnout řadu pracovních nástrojů určených k překonání problémů financování energetické účinnosti. To zahrnuje řadu pokynů, které usnadňují různá jednání, včetně zapojení institucionálních investorů, řešení investic do solárních fotovoltaických panelů v bytových domech a zvýšení

atraktivitu smluv o EPC. Tato práce ukázala nezbytnost osobního setkávání a potřebu mít materiály relevantní pro vnitrostátní specifika a politický vývoj.

Úloha finančních nástrojů v renovační strategii v ČR

Ondřej Šrámek – Knauf Insulation a Česká rada pro šetrné budovy

[Česká rada pro šetrné budovy](#) zjistila, že existuje velká potřeba investic do stávajících budov v České republice, aby bylo dosaženo indikativních cílů v oblasti energetické účinnosti a snižování emisí uhlíku. Potřebné investice představují sumu 40 - 50 miliard Kč (~ 2 miliardy EUR) ročně po dobu 30 - 40 let. Jakkoli se toto číslo zdá vysoké, Ondřej zdůraznil, že objem stávajících finančních prostředků v rezidenčním sektoru (hypotéky a stavební spořitelny) činí

téměř 300 mld. Kč ročně. Jinými slovy, peníze tam jsou, ale je musíme mít smysluplné finanční nástroje a je lepší a smysluplnějšího dialogu mezi bankami a ministerstvy odpovědnými za stávající programy obnovy.

ZÁVĚREČNÁ PLENÁRNÍ SEKCE

Krátká shrnutí od moderátorů paralelních sekcí

Každý z moderátor jednotlivých paralelních sekcí byl požádán o přednesení tří klíčových bodů vyplývajících z jednání v jejich sekcích. Tyto body jsou shrnuty níže.

Sekce 1.1 Půjčky na renovace domů

1. Předvídatelnost a stabilita v politickém prostředí a jasná schemata podpory klíčová.
2. Potřebujeme dobrou kombinaci prostředků podpory. Bez dodatečné podpory mají program založené na půjčkách nízkou úroveň využití.
3. Proces žádostí o podporu pro renovace domů musí být co možná nejjednodušší

Sekce 1.2 – Podpora rozvoje trhu ESCO

1. Energetické služby jsou dlouhodobý business založený na dlouhodobém partnersví, což vyžaduje stabilní obchodní vztah a důvěru mezi oběma stranami.
2. Prodej pohledávek musí být standardní a transparentní. To pomůže bankám se těchto transakcí účastnit, za podpory standardních smluvních procedur.
3. Bulharský fond energetické účinnosti byl schopen překlenout finanční krizi.
4. Standardizovaná dokumentace může usnadnit uzavírání smluv s majiteli nemovitostí

Sekce 1.3 – Financování energetické účinnosti v průmyslu a MSP

1. V zájmu širšího využívání finančních nástrojů je nezbytné zvýšit informovanost a současně lépe chápat potřeby koncových uživatelů
2. Je k dispozici široká škála podpory a technické pomoci k podpoře strukturování úvěrů poskytovaným průmyslu a malým a středním podnikům.
3. Stát by měl tento segment podporovat a finanční nástroje by měly být srozumitelné, dostupné a snadno využitelné.

Sekce 2.1 - Jak zatraktivnit investice do energetické účinnosti

1. V současné době jsou investice do energetické účinnosti specializované a realizované na zakázku. Jak uděláme tyto investice standardizované jako např. úvěr na automobily?
2. Standardizace, upisování a certifikace hrají klíčovou roli při rozvoji trhu s financováním energetické účinnosti. Příručka EEFIG pro normování a upisování bude již brzy zveřejněna, databáze DEEP již data poskytuje.
3. Jak ukázala prezentace o zelených hypotékách, šetrné domy mají vyšší tržní hodnotu a financující banky mají na trhu lepší finanční podmínky.
4. V budoucnu mohou být bankéři v oblasti energetické účinnosti považováni za hrdiny. Iniciativy, které nyní teprve vyvíjíme, lze v budoucnu škálovat.

Sekce 2.2 – Renovace veřejných budov

1. Trh v této oblasti silně roste, apetit bank a poskytovatelů financí je značný, ale chybí propojení s reálnými projekty. Jak motivujeme nositele projektů na straně vlády?
2. Trhy mohou být narušovány dotačními programy. Měli bychom se poučit z existujících zkušeností.

3. Jak lze kombinovat další zdroje financování se smlouvami o energetické účinnosti EPC?

Sekce 2.3 - Organizace politického dialogu o investování do udržitelné energetiky

1. Sladění je důležité - různých zainteresovaných stran a směrem k potřebám konečných uživatelů.
2. Neformální sítě mohou být stejně důležité jako formální - rozhodnutí mohou přijít se změnou názoru jedné osoby.
3. Místní kontext a informace jsou důležité. Příklady na národní úrovni lze lépe využít a sdílet, ale prosté kopírování projektů v členských státech s různými politickými režimy nemusí vždy fungovat.

Panelová diskuse

Diana Barglazan – Evropská komise

Probíhá legislativní proces, projednávají se směrnice o energetické účinnosti a energetické náročnosti budov, stejně jako implementace iniciativy Smart Finance for Smart Buildings. Konference shromáždila řadu souvisejících témat. Národní specifika jsou významná - nemusí existovat jednoduchý návod, fungující ve všech členských státech. Některé společné body na regionální úrovni však existují a program Fóra SEI je schopen je identifikovat. Další podpora přichází rovněž ze strany finančního sektoru. Patří sem například skupina finančních institucí pro energetickou účinnost [Energy Efficiency Financial Institutions Group](#) [De-risking Energy Efficiency Platform](#) a Risk and underwriting guide, který bude zveřejněn v průběhu Týdne udržitelné energetiky EU v červnu 2018. Existují také možnosti financování pro nositele inovativních nápadů. Komise spolupracuje s EASME a v rámci programu Horizont 2020 jsou k

dispozici [výzvy](#) k předkládání návrhů s termínem 7. června v souvislosti s angažovaností veřejných orgánů, poskytování pomoci při rozvoji projektů s cílem pomoci při budování zásobníků projektů. Pro střední a východní Evropu se také očekává, že bude zpracována srovnávací studie pro bytové domy, na kterou bude vyhlášena [výzva](#) k předkládání návrhů.

Vladimir Sochor – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na této konferenci se hodně mluvilo o významné roli informací a komunikace. Česká republika připravuje dva takové projekty, oba zde byly popsány. Existuje nicméně mezera při přípravě projektů energetické účinnosti - zatímco vlastníci budov mohou být osloveni individuálními opatřeními, často nezískají dostatečnou podporu pro komplexní opatření a dostupné finanční nástroje ani celkové odhady provozních nákladů a návratnost nákladů na renovační práce. Měla by být k dispozici větší podpora komplexních studií proveditelnosti v oblasti úspory energie, poskytujících podrobné informace o nákladech a úsporách pro balíčky opatření ke zlepšení. To vše s orientací na zákazníka. To by pak mohlo fungovat jako obchodní případ pro společnosti poskytující energetické služby, které pak mohou nabídnout realizaci takových prací. (podpora programu EFEKT na podporu zpracování studií proveditelnosti).

Také systém evidence energetické účinnosti pro projekty, které nespádají do grantových schémat. Problém volného jezdce - více než 50% na trhu energetických úspor v ČR. Volný přístup na trh pro společnosti, které dokážou odhadnout úspory energie v dobré kvalitě – během několika měsíců. Webová aplikace se brzy otevře, program se nazývá "Úspory energie se zdravým rozumem".

Ondřej Šrámek – Česká rada pro šetrné budovy

Zdůraznil tři klíčové body:

Zúčastnění hráči musí vystoupit ze svých pozic. Například stavební průmysl a banky jsou historicky v opozici. "Není dialogem, když mluvíte sami se sebou".

Nyní už nemluvíme hypoteticky – projekty jsou v běhu a investice do energetických úspor rostou.

Lidé si musí uvědomit, že nejsou sami. Neformální setkání pomáhají překonat bariéry.

Václav Franče – Svaz průmyslu a dopravy ČR

Veřejné finanční prostředky musí být kombinovány s finančními nástroji, abychom dosáhli ambiciózních cílů energetické účinnosti. Bez tohoto by pro české spotřebitele nastat vážné důsledky. Potenciál pro finanční nástroje nebyl dosud v České republice plně využit. Je toho hodně, co se dá udělat, a finanční manažeři se zkušenostmi a osobními schopnostmi v celé zemi by byli užiteční. Klíčovou roli hraje Česko moravská záruční banka. Má bankovní licenci a má personální kapacity. SPR ČR by uvítal větší využití ČMZRB vládou a posílení její kapitálové základny. Mohla by se stát centrem využití finančních nástrojů v České republice.

Petr Gross – Česká bankovní asociace

Banky stále více chtějí podporovat projekty energetické účinnosti a chtějí poskytovat poradenství průmyslu a malým a středním podnikům. Chtěly by se zapojit do počátečních fází projektů obnovy energetiky a spolupracovat v průběhu celého procesu, od přípravy projektů až po přípravu úvěrů a sledování výsledků. České banky mají rostoucí zkušenost s prací s finančními nástroji a spolupracují s mezinárodními finančními institucemi. Nejoblíbenějším

typem podpory jsou záruční program. Koneční uživatelé se nezajímají pouze o úspory úrokových sazeb, hladký a rychlý přístup k finančním prostředkům je neméně důležitý.